

Vuonna 1920 syyskuun 29 päivänä kokoontuivat Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet puheenjohtaja Lavinus, herrat Nevanlinna, Heinonen ja Ramsay sekä varamiehet Liakka ja Salmio.

1 §.

Esiteltiin Valtiovarainministeriöltä Pankkivaltuusmiehille lausunnon antamista varten saapunut, viime heinäkuun 14 päivänä päivätty lähete n° 333, joka sisältää Rahapajan johtajan ehdotuksen, että 50 ja 25 pennin setelien sijasta otettaisiin käytäntöön metallinen vaihtoraha, sekä Johtokunnan kirjelmällä kuluvasyyskuun 23 päivältä asiasta antama lausunto.

Asiasta keskusteltua päättivät Pankkivaltuusmiehet antaa puheenaolevasta ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

(Katso .kirjelmä n° 65)

Asiakirjat oli lausunnon ohella palautettava (kirjelmä n° 65).

2 §.

L. 55

Esiteltiin Johtokunnan kirjelmä kuluvan syyskuun 29 päivältä n° 42, joka sisältää Johtokunnan ehdotuksen Pankin palveluksessa olevain vahtimestarien palkkain korottamisesta.

Kun siihen nähden, olisiko korotetut palkat määrättävä kokonaisuudessaan kuten Johtokunta oli ehdottanut, vai olisiko niissä erotettava varsinainen palkka ja kalliinajanlisä, Pankkivaltuusmiesten kesken oli eri mieliä ilmaantunut, toimitettiin asiassa äänestys, jolloin

Herra Lavonius katsoi että kalliinajanlisä oli korotetussa palkassa eri osana pidettävä;

Herra Ramsay oli sitä mieltä, että palkat oli määrättävä eroittamatta mikä osa on pysyvää palkkaa, mikä kalliinajanlisää;

Herrat Salmio, Heinonen ja Nevanlinna yhtyivät kukin herra Lavoniuksen mielipiteeseen,

Herra Liakka yhtyi herran Ramsayn mielipiteeseen;

Pankkivaltuusmiesten päätökseksi oli siten tullut herra Lavoniuksen mielipide.

Muissa kohdin päättivät Pankkivaltuusmiehet antaa herroille Lavonius ja Salmio toimeksi yhdessä Johtokunnan edustajan kanssa valmistaa asiaa Pankkivaltuusmiesten seuraavaa kokousta varten.

Vakuudeksi:

Kaarlo J. Valtanen

Vuonna 1920 lokakuun 4 päivänä kokoontuivat Etelä-Suomen Pankkivaltuusmiehet puheenjohtaja Lavonius, herrat Nevanlinna, Heinonen ja Ramsay sekä varamiehet Liakka ja Salmio.

1 §.

Esiteltiin jatkuvassa käsittelyyn pöydälle pantu, viimeksi kokouksessa viime toukokuun 5 päivänä 4 §:n kohdalla esillä ollut kysymys lausuman antamisesta Pankkivaltuuskunnalle edustaja Niilo Liakan y.m. esittämässä, joka koskee Suomen Pankin toiminnan

Syyskuun 29 p:nä 1920.

VALTIONEUVOSTOLLE.

N° 65.

Lähetepäätöksellä 14 päivältä viime heinäkuuta on Valtiovarainministeriö pyytänyt Pankkivaltuusmiehiä antamaan lausuntonsa Rahapajan johtajan tekemästä ehdotuksesta, joka tarkoittaa metallisen vaihtorahan käytäntöön ottamista. Saatuaan Suomen Pankin Johtokunnalta asiasta pyytämänsä lausunnon ja pääasiassa siihen yhtyen, saavat Pankkivaltuusmiehet lausuntoon esittää seuraavaa:

Sittenkuin Suomen Pankki Senaatin päätöksellä syyskuun 26 päivältä 1916 oli saanut oikeuden laskea liikkeeseen 50 ja 25 pennin määräisiä seteleitä, valmistettiin edellisiä 10 ja jälkimäisiä 18 miljoonaa kappaletta eli 5 ja 4 $\frac{1}{2}$ miljoonan markan arvosta. Marraskuusta vuonna 1918, jolloin näitä seteleitä alettiin laskea liikkeeseen, tähän saakka on mainituista määristä enemmän kuin puolet joutu-

nut liikkeeseen ja lasketaan jälellä olevan varaston riittävän vuoden 1921 loppuun.

Näistä seteleistä saatu kokemus on monessa suhteessa epäedullinen. Yleisessä liikkeessä on niiden käyttö varsin hankalaa ja kuluvat ne pian kelvottomiksi. Sitäpaitsi ovat niiden valmistuksesta ja käsittelystä Suomen Pankissa aiheutuvat kustannukset melkoiset. Tämän vuoksi katsovat Pankkivaltuusmiehet suotavaksi, että 50 ja 25 pennin määräiset setelit mahdollisimman pian vaihdettaisiin metalliseen vaihtorahaan. Kun kuitenkin mainittuihin vaihtoseteleihin kohdistuvat muistutukset voidaan esittää myöskin yhden markan seteleitä vastaan, joita nykyisin on liikkeessä noin 20 miljoonaa kappaletta, näyttää tarpeelliselta ulottaa puheenaoleva uudistus myöskin näihin.

Palautuminen hopeaiseen vaihtorahaan olisi kuitenkin hopean korkean hinnan vuoksi varsin epäedullista. Sitäpaitsi on pelättävää, että metalliarvoltaan hyvin ala-arvoistakin hopearahaa edelleen koottaisiin ja pidätettäisiin liikkeestä. Sen vuoksi on Rahapajan johtajan ehdotusta, että vaihtorahat valmistettaisiin nikkelin ja kuparin seok-

sesta, pidettävä kannatettavana, vaikka tällöin olisikin ainakin aluksi turvaututtava ulkomaisiin rahapajoihin.

Rahapajan johtajan ehdotusta uusien vaihtorahojen ulkomuodosta, koosta ja painosta eivät Pankkivaltuusmiehet ole katsoneet asiakseen käsitellä.

Uudistuksen aiheuttama rahalain muutos olisi Pankkivaltuusmiesten mielestä ulotettava käsittämään kaikki mainitun lain mukaan hopeasta lyötävät rahat, siis myöskin 2 markan, vaikka tämän määräisiä vaihtorahoja ei toistaiseksi olisi syytä lyöttää.

Mitä niihin määriin tulee, joihin uutta rahaa olisi lyötävä, katsovat Pankkivaltuusmiehet että 25 ja 50 pennin rahoja olisi valmistettava suunnilleen sama määrä mikä vastaavia seteleitä on tähän saakka valmistettu, yhden markan rahoja sensijaan vähemmän.

Edellisen nojalla ja pääasiassa kannattaen Rahapajan johtajan ehdotusta, Pankkivaltuusmiehet kunioittaen esittävät,

että Hallitus ryhtyisi toimenpiteeseen rahalain muuttamiseksi niin, että

hopeasta nykyisin lyötävät vaihtorahat tulisivat lyötäväksi metalliseoksesta, joka sisältää 25 % nikkeliä ja 75 % kuparia;

että niin pian kuin lainmuutos on tehty, viipymättä lyötäisiin uusia 1 markan rahoja 8 miljoonan, 50 pennin rahoja 5 miljoonan ja 25 pennin rahoja niinkään 5 miljoonan markan nimellisarvosta, sekä

että nämä rahat hankittaisiin sopivasta ulkomaisesta tehtaasta, joka voi suorittaa tilauksen ja mahdolliset myöhemmät lisätilaukset tarpeellisella joutuisuudella.

Asiakirjat palautetaan tämän ohella.

Lokakuun 4 päivä 1900.

VALTIOPÄÄMINISTERIÖLLE.

Kun 3 markan rahoja valmistetaan 10 ja 5 pennin rahoja 10 ja 5.